

Uddannelsesprogram

Region Øst

Intern medicin: Nefrologi

**Nefrologisk afsnit, medicinsk afdeling
Holbæk Sygehus**

og

**Nefrologisk afdeling P,
Rigshospitalet**

Målbeskrivelse 2017

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Uddannelsens opbygning
 - 2.1. Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne
3. Kompetencer, lærings og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning
 - 3.1. Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse
 - 3.2. Kort beskrivelse af lærings metoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted
 - 3.3. Obligatoriske kurser og forskningstræning
4. Uddannelsesvejledning
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse
 - 5.1. Evaluer.dk
 - 5.2. Inspektorordningen
 - 5.3. Det regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg
6. Nyttige kontakter

1. Indledning

Specialet intern medicin: Nefrologi er beskrevet i målbeskrivelsen (www.sst.dk), hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktions- og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af uddannelsesprogrammet, som kan findes på www.laegeuddannelsen.dk under de relevante specialer.

2. Uddannelsens opbygning

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen. Dette uddannelsesprogram angiver hvordan forløbet udmøntes i det aktuelle uddannelsesforløb, dvs. de konkrete ansættelser: antal, sted og varighed.

Modul 1	Modul 2	Modul 3
Medicinsk afdeling 12 måneder Nefrologisk afsnit 12 måneder Holbæk Sygehus	Nefrologisk afdeling P. Rigshospitalet	Nefrologisk afsnit Holbæk Sygehus
24 mdr.	24 mdr.	12 mdr.

2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

Nedenfor findes en kort beskrivelse af de ansættelsessteder lægen skal ansættes på i denne del af speciallægeuddannelsen. Beskrivelsen er tilstræbt kort, men kan evt. findes i mere udførlig udgave på ansættelsesstedets hjemmeside ud fra det anførte link.

Modul 1 og 3: Nefrologisk afsnit, medicinsk afdeling, Holbæk Sygehus

www.regionsjaelland.dk/holbaek

Ansættelsesstedet generelt

Holbæk Sygehus er akuthospital for den nordlige del af Region og elektivt hospital for den nordlige og vestlige del af regionen. Sygehuset har egen sygehusledelse.

Sygehuset har i tillæg til den medicinske afdeling en selvstændig akutafdeling, og derudover afdelinger for kirurgi, ortopædkirurgi, gynækologi / obstetrik, pædiatri, intensiv terapi, billeddiagnostik, klinisk biokemi, og klinisk fysiologi. Der findes et specialambulatorium – Enhed for tværfaglig udredning og behandling (etub) – til udredning af komplicerede sygdomsforløb.

Sygehuset har en selvstændig forskningsenhed med blandt andet en række PhD-studerende.

Det nefrologiske afsnit har et optageområde svarende til den vestlige halvdel af regionen og varetager udredning og behandling af halvdelen af regionens indbyggere svarende til ca. 400.000 indbyggere.

Holbæk Sygehus er en del af Københavns Universitet. Sygehuset har uddannelsesfunktion for alle faggrupper i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne.

Den medicinske afdeling på Holbæk Sygehus

De medicinske afdelinger omfatter 7 selvstændige specialeafsnit: Ud over nefrologisk afsnit findes endokrinologisk, gastromedicinsk, geriatrisk, kardiologisk, lungemedicinsk og reumatologisk afsnit med selvstændig afsnitsledelse, samlet under medicinsk afdelingsledelse.

Alle afsnit har selvstændige ambulatorier og sengeafsnit. Dog har reumatologisk afsnit ingen sengeafdeling.

Nefrologisk afsnit

Nefrologisk afsnit varetager i hovedfunktion diagnostik, behandling og pleje af nyresyge voksne inklusive dialysebehandling, maksimal medicinsk uræmi behandling og udredning til nyretransplantation. Desuden deltager afdelingen i samarbejde med Roskilde og Rigshospitalet i regionsfunktion indenfor akut nyreinsufficiens, senkontrol af voksne ukomplicerede nyretransplanterede og behandling af svære calciummetaboliske komplikationer (calcifylaksi).

Nefrologisk afsnit omfatter:

Afsnit 04-5: Nefrologisk/endokrinologisk sengeafsnit med 22 senge, heraf 4 endokrinologiske.

Afsnit 03-5: Nefrologisk sengeafsnit med 18 senge, inklusive 4 hæmodialysepladser

Nefrologisk ambulatorium 14-2 varetager udredning og behandling af ca. 1100 patienter med over 5000 konsultationer pr. år.

Ambulatoriet varetager patienter med akut og kronisk nyresygdom samt oplæring/kontrol af ca. 45 patienter i peritonealdialyse.

Hæmodialyseafsnit 30-2 i Holbæk med i alt 23 centerhæmodialysestationer samt 10 SelfCare hæmodialysestationer.

Hæmodialyse satellitafsnittet i Slagelse rummer 15 centerhæmodialysestationer samt 4 SelfCare hæmodialysestationer.

Aktuelt behandles 175 patienter med kronisk eller akut hæmodialysebehandling.

Afsnittet rummer derudover 8 hjemmehæmodialysepatienter

En nefrologisk "sweeper"-funktion på alle hverdage foretager tilsyn på alle sengeafsnit inklusive intensiv afdeling, varetager stuegang på 4 patienter i eget afsnit, modtager telefoniske henvendelser fra andre afdelinger og sygehuse og fra primærsektoren, samt varetager andet akut nefrologisk arbejde.

Nefrologisk afsnit er lægeligt bemandet med 1 specialeansvarlig nefrologisk overlæge, 8 nefrologiske overlæger, 3 hoveduddannelsesforløb til intern medicin: nefrologi i henholdsvis modul 1 og 3, samt

reservelæger i hoveduddannelse til andet speciale eller introduktionsstilling i intern medicin, i alt 17 læger.

Kardiologisk afsnit

Kardiologisk afsnit omfatter 2 sengeafsnit, ambulatorier med hjerte-CT, hjertesvigtsklinik, brystsmerteklinik og hypertensionsklinik.

Endokrinologisk afsnit

Omfatter 4 senge i nefrologisk afsnit 04-5 samt et endokrinologisk ambulatorium med blandt andet en stor sektion for insulinpumpebehandling.

Lungemedicinsk afsnit

Omfatter 1 sengeafsnit samt ambulatorium. Varetager behandling af KOL og asthma herunder lungefunktionsundersøgelser samt allergiudredning.

Reumatologisk afsnit

Ambulante funktioner, herunder immunologiske sygdomme og osteoporose.

Gastromedicinsk afsnit

Omfatter 1 sengeafsnit samt ambulatorium. Varetager i samarbejde med gastrokirurgisk afsnit endoskopiundersøgelser.

Geriatrisk afsnit

Omfatter 2 sengeafsnit og ambulatorium med udredning og behandling af komplicerede geriatriske forløb og varetager fase 2 apopleksiforløb.

Organisation af specialet og faglige arbejdsfunktioner

Arbejdsgøderne for læger i hoveduddannelse i dagtjeneste i nefrologisk afsnit vil bestå af:

Stuegang på sengeafsnit: Sammen med en nefrologisk (og endokrinologisk) speciallæge.

Nefrologisk ambulatorium: Fast ambulatorium hver uge deles mellem HU-lægerne. Man kan varetage kontrol af egne patienter, både nyhenviste til udredning og kronikere til kontrol. Superviseres af nefrologisk speciallæge.

Hæmodialyseafdeling: Dialysestuegang og gennemgange samt forefaldende akut arbejde. Mulighed for supervision af den nefrologiske bagvagt.

Nefrologisk tilsynsfunktion (bagvagt): Varetager alle akutte og elektive tilsyn samt andet akut nefrologisk arbejde. Funktionen varetages af nefrologiske speciallæger samt hoveduddannelseslæger i modul 3.

Der er nefrologisk beredskabsvagt døgnet rundt ved de nefrologiske overlæger, og der vil dermed altid være mulighed for supervision.

Undervisning og konferencer

Medicinsk afdeling har fælles morgenkonference alle dage fra 08:10 til 08:30 med gennemgang af 1-2 fagligt interessante patientcases fra afgående vagthold.

I tiden 08:30-09:00 er der

mandag oplæg ved speciallægeoplæg
tirsdag undervisning ved yngre læge
onsdag undervisningsoplæg indenfor eget speciale
torsdag Journal Club ved yngre læge eller møder for yngre læger henholdsvis overlæger
fredag information fra ledelsen eller fællesmøde med afsnitsledelserne (inkl. alle læger)

Der er dagligt nefrologisk conference 12.30 til 13.15 med deltagelse af læger med funktion i hæmodialysen, stuegang samt tilsynsfunktionen. Her gennemgås de indlagte patienter ligesom der ofte vil blive drøftet komplicerede nefrologiske problemstillinger fra tilsynsfunktion og dialysen.

Vagt

Medicinsk afdeling har fælles-vagt.

For- og mellemvagt er to-holds drift alle dage

Bagvagt med tilstedeværelse til mellem 20 og 23

2 speciallæger i sen-stuegang til 21 på hverdage, samt lørdage, søndage og helligdage 9-17 ("W")

Der er alle dage kardiologisk speciallæge i tilstede til kl. 21.

Der er nefrologisk beredskabsvagt alle dage hele døgnet.

Der henvises desuden til velkomstbrev fra medicinsk afdeling, der tilsendes den uddannelsessøgende i god tid før start og hvor praktiske forhold omkring vagtafvikling er grundigt gennemgået.

Kurser og kongresser

Der gives efter ansøgning til den ledende overlæge tjenestefrihed med løn til obligatoriske kurser. Desuden kan der ansøges om tjenestefrihed til deltagelse i fagligt relevante kurser og kongresser hos den ledende overlæge. Dette vil blive honoreret i det omfang det er muligt. Ansøgere, der skal præsentere videnskabeligt arbejde, vil blive prioriteret. Der forventes ved deltagelse i kongresser efterfølgende formidling af fagligt udbytte til kolleger ved morgenundervisning.

Forskning

Holbæk Sygehus har en stor forskningsafdeling og der vil være rig mulighed for at iværksætte eller deltage i allerede igangsatte forskningsprojekter.

Der er tilknyttet en række professorater både til medicinsk afdeling og til øvrige afdelinger på sygehuset.

Medicinsk afdeling har 1 postgraduat klinisk lektor (nefrologi), 4 kliniske lektorer (nefrologi, kardiologi, endokrinologi, lungemedicin) og flere ph.d. studerende ansat.

Modul 2: Nefrologisk Klinik P, Abdominalcentret, Rigshospitalet

Klinikkens funktionsområde

Nefrologisk Klinik P er den eneste nefrologiske klinik i København.

Klinikken har behandlingsforpligtelsen for alle borgere i København og Frederiksberg Kommune med akut og kronisk nefrologisk behandlingsbehov. Dette omfatter akut- og kronisk dialyse- og plasmaferesebehandling inklusive dialysekrævende forgiftninger, udredning og behandling af akutte og kroniske nyresygdomme, svær og/eller renal hypertension, samt patienter med svære forstyrrelser i calciumstofskiftet.

Nyretransplantationer fra de østdanske regioner, Grønland og Færøerne foregår på Nefrologisk Klinik P i samarbejde med Urologisk Klinik D. Endelig udfører klinikken pædiatrisk nefrologi og nyretransplantation.

Nefrologisk Klinik P har desuden landsdelsfunktion for akutte nefrologiske vasculitissygdomme fra de østdanske regioner og Færøerne og varetager desuden nefrologi fra Grønland.

Funktionen omfatter således alle sygdomme beskrevet i Sundhedsstyrelsens vejledning for nyremedicinske sygdomme

Produktionen

Klinikken udfører omtrent 7000 akutte dialysebehandlinger, 650 plasmafereser, og 150 immunadsorptions behandlinger om året. Behandler ca. 260 patienter i kronisk hæmodialyse samt ca. 75 patienter i kronisk peritonealdialyse. Her udover foretages ca. 200 gæstedialyser årligt. Aktiviteten i Nefrologisk ambulatorium i 2016 udgjorde 15.600 besøg.

Nefrologisk Klinik P har cirka 45 senge, et patientindtag på ca. 8 per døgn, 365 dage om året. Klinikken udfører sammen med Urologisk Klinik D og Kirurgisk Klinik C 80 - 100 nyretransplantationer om året – herunder 12 kombinerede nyre-pancreas og lever-nyre transplantationer.

Klinikken har en omfattende tilsynsvirksomhed i størrelsesorden 8 pr. døgn på RH. Der er etableret en udefunktion på Frederiksberg Hospital (hæmodialyse) der tillige dækker behovet for nefrologiske tilsyn på Frederiksberg Hospital.

Nefrologisk Klinik P har fællesskab med Endokrinologisk Klinik PE hvad angår: vagt, visse konferencer, kontorareal samt laboratorier, ligesom de 7 endokrinologiske senge fysisk er placeret i nefrologisk sengeafsnit

Nefrologisk Klinik P hører på Rigshospitalet under Københavns Universitet og deltager i undervisningen af medicinstuderende.

Klinikledelsen

Klinikchef, professor, dr. med. Bo Feldt-Rasmussen
Oversygeplejerske Karina Bruun

Professorat

Professor, overlæge, dr. med. Klaus Ølgaard
Klinikchef, professor, dr.med. Bo Feldt-Rasmussen
Professor, overlæge, dr.med. Søren Schwartz Sørensen (afsnit 3133/3134)

Uddannelsesansvarlig overlæge:

Martin Egfjord, dr.med., klinisk lektor

Overlæger

Susanne Bro, dr.med., Ph.d. (ambulatorium afsnit 2134)
Peter Clausen, Ph.d. (ambulatorium afsnit 2134)
Mette Brimnes Damholt, Ph.d. (hæmodialysefunktionen)
Inge Wulf Eidemak, Ph.d. (hæmodialysefunktionen)
Thomas Elung-Jensen, Ph.d.(hjemmedialyse og ambulatorier)
Mads Hornum, Ph.d. forskningslektor
Jens Schmidt Iversen (hjemmedialyse og ambulatorier)
Anne-Lise Kamper, dr.med. (afsnit 3131/3132)
Finn Thomsen Nielsen, MPM (delestilling Bornholm)
Marianne Rix, Ph.d. (hæmodialysefunktionen)
Wladimir Szpirt (plasmaferese)
Vibeke Rømming Sørensen, Ph.d.

Lægestabens sammensætning – Nefrologi (P):

Klinikchef, 3 professorer, 13 overlæger
samt 13 yngre læger - herunder 10 læger i nefrologisk hoveduddannelse samt 2 i intern medicinsk introduktionsuddannelse.

Nefrologisk Klinik P har vagtfællesskab i forvagtlaget med Endokrinologisk Klinik PE. Vagtholdene består af: 1 speciallæge/læge i blokstilling i tilkaldevagt samt 1 læge i uddannelsesstilling i fast fremmøde 24 timer i døgnet. Bagvagtlaget forlader typisk afsnittet omkring kl. 22 og kan tilkaldes ved behov.

I weekenderne er der lørdag og søndag i dagtid en ekstra speciallæge/læge i blokstilling til hjælp med tilsyn, stuegangs- og vagtfunktion.

Ledelsesstrukturen i klinik P

Klinik P er en meget stor klinik med en naturlig opdeling i forhold til de patientrelaterede funktioner.

Se i ovenfor samt nedenstående organisationsdiagram.

Konferencetidspunkter

Morgenkonference 08.15-08.45 man-fredag i konf. rum 2.13.2, alternativt i Biblioteket 2.13.2
09.00-09.30 lør-søndag, i biblioteket inkl. morgenmad ☺ (BV tager brød med)

Middagskonference i konf. rum/bibliotek man-torsdag kl. 12.30; fredag kl. 13.00.

Stuegangs-tavlemøde afsnit 3131/2: kl 09.15 man.-tors. Kl. 9.30 fredag.

Transplantationskonference: afd P/D (urologisk afd) mandag kl 14.00 2132

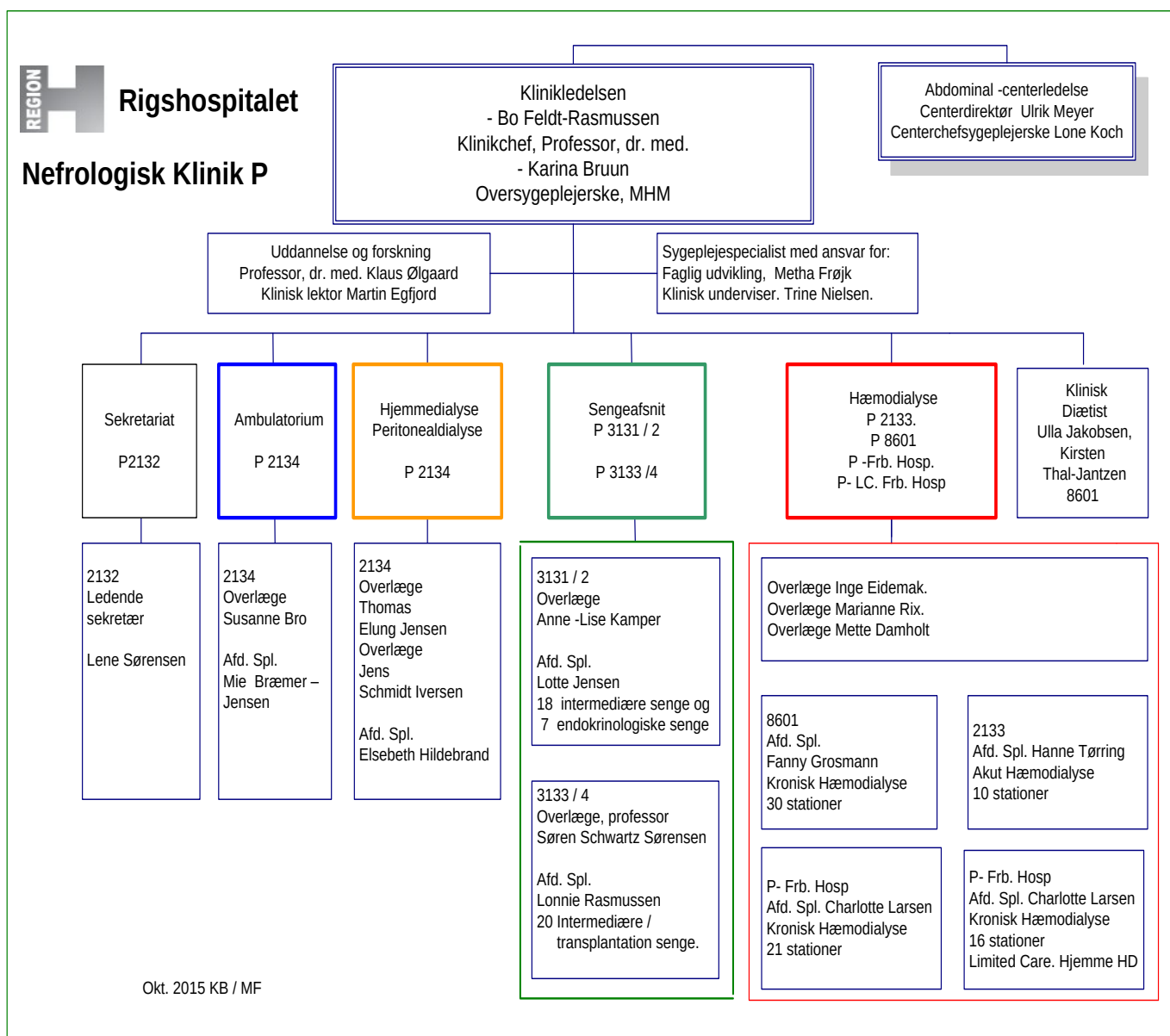
Patologikonference: en gang månedligt i semestermånederne.

Undervisning

Journalclub: tirsdage kl. 08:30-09:00, ved morgenkonference

Torsdagsundervisning: torsdage kl. 08.30-09.00, ved morgenkonference

Nefrologisk Klinik P's organisationsdiagram:

Endokrinologisk Klinik PE, Abdominalcentret, Rigshospitalet

Klinik PE varetager den medicinske behandling af patienter med hormon- og kirtelsygdomme. Klinikken har lands- og landsdelsfunktion i grenspecialet endokrinologi og behandler foruden thyreoidessygdomme og diabetes mellitus patienter med sygdomme i hypofysen med over- eller underproduktion af hypofysens hormoner, svær øjenpåvirkning ved forhøjet stofskifte, sygdomme i binyrerne med over eller underproduktion af binyrebarkens og binyremarvens hormoner. Klinikken varetager desuden behandlingen af gravide med sukkersyge i samarbejde med Obstetrisk Klinik i Juliane Marie Centret. Klinik P/PE har fællesskab hvad angår: vagter, visse konferencer, sengeafdeling, kontorarealer og laboratorier.

Lægestabens sammensætning – Endokrinologi (PE): Klinikchef, overlæge, dr. med. Åse Krogh Rasmussen, 3 professorer, 4 overlæger og 6 yngre læger i hoveduddannelse i endokrinologi.

Fysiske rammer mm.

PE: 7 senge på afsnit 3131. Ved et stort observations/plejebestov (f.eks. ketoacidose) indlægges patienterne i det nefrologiske semi-intensive afsnit 3133/3134.

Klinik P/PE 's laboratorium er et udviklings- og forskningslaboratorium. Der er tilknyttet flere Ph.d. og scholarstipendiater.

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og vurderingsstrategier.

I dette program findes anvisning på i hvilke delansættelser og hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm.

Læringsrammer og metoder vælges for den enkelte ansættelse. Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse i det konkrete ansættelsessted er ligeledes beskrevet:

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

CHECKLISTE

DE FÆLLES INTERNMEDICINSKE KOMPETENCER

Efter endt uddannelse skal den uddannelsessøgende selvstændigt, på specialist niveau, kunne:

Kompetencer			Læringsstrategi(er), anbefaling	Kompetencevurderings-metode(r) obligatorisk(e)	Hvor/hvornår godkende
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)			
FIM1	Varetage diagnostik, behandling, profylakse af de almindelige medicinske sygdomsmanifestationer, herunder kunne afgøre om patienten skal henvises til andet speciale.	Medicinske ekspert 1. Brystsmerter, 2. Åndenød 3. Bevægeapparatets smerter 4. Feber 5. Vægttab 6. Fald & Svimmelhed 7. Ødemer 8. Mavesmerter og afføringsforstyrrelser, 9. Den terminale patient 10. Bevidsthedspåvirkning og/eller fokale neurologiske udfald 11. Væske og elektrolytforstyrrelser 12. Det abnorme blodbillede 13. Forgiftningspatienten 14. Den shockerede patient	- Selvstudier og klinisk erfaring - Konferencefremlæggelse og diskussion - lagttage andres arbejde (herunder epikrise-skrivning) - Undervise - Udarbejde instrukser - Udarbejde undervisningsmateriale - Deltagelse i teoretiske kurser	Case-baserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug for hoveduddannelse, LINK	0-24 mdr. Løbende med endelig godkendelse ved afslutning af modul 1. De fælles intern medicinske ekspertkompetencer forventes erhvervet i løbet af modul 1. Såfremt der afviges fra ovenstående skal der i samarbejde med vejleder/UAO udarbejdes en skriftlig plan for hvordan kompetencerne erhverves herefter.
FIM-2	Varetage god kommunikation	Kommunikator Indhente information fra patienter og pårørende eksempelvis stille relevante spørgsmål, lytte og forstå og give plads til samtalepartnern	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback	360-graders evaluering	Vurderes efter 1. og 3. år Endelig godkendelse senest ved afslutning af modul 2.

		Videregive og indhente information ved tværfaglige møder, ved stuegang og konferencer og i journalnotater og epikriser, eksempelvis både mundtligt og skriftligt kunne fremstille en problemstilling kortfattet og struktureret, samt formulere en konklusion.			
FIM-3	Samarbejde med andre personalegrupper, patienter og pårørende	Samarbejder Samarbejde med andre faggrupper, eksempelvis at planlægge sit eget arbejde under hensyntagen til andre personalegrupper og pårørende, vejlede og supervisere ved behov, overholde aftaler. Samarbejde indenfor egen faggruppe, eksempelvis være opmærksom på fælles arbejdsforpligtigelser, vejlede og supervisere ved behov, gøre fornuftigt brug af andres viden og erfaring.	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback SOL kurser	360-graders evaluering	Vurderes efter 1. og 3. år Endelig godkendelse i løbet af modul 3
FIM-4	Agere professionelt	Professionel Forholde sig etisk til en problemstilling, eksempelvis omtale patienter, kolleger og samarbejdspartnere respektfuldt, og overveje det etiske i en mulig behandling. Forholde sig til egne evner og begrænsninger, eksempelvis søge hjælp ved behov, kende egne læringsbehov, planlægge egen uddannelse, følge med i specialets udvikling, vedligeholde videnskabelig viden, forholde sig til egne karrieremuligheder.	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback	360-graders evaluering	Vurderes efter 1. og 3. år Endelig godkendelse senest ved afslutning af modul 2

FIM-5	Lede og organisere	Leder- og administrator Administrere sin egen tid, eksempelvis blive færdig til tiden med stuegang/ambulatorie/vagtarbejde, samtaler, med andre opgaver og bevare overblikket over opgaverne også i pressede situationer. Lede og fordele arbejdsopgaver, eksempelvis lede et vagthold, fordele opgaver i forbindelse med stuegang herunder vide, hvilke opgaver lægen bør bede andre varetage.	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback SOL kurser	360-graders evaluering	Vurderes efter 1. og 3. år Endelig godkendelse i løbet af modul 3
FIM-6	Gennemføre stuegang	Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål nr. 1	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback Refleksion over gode og dårlige stuegange Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau	Direkte observation af stuegang, kompetencekort FIM6, LINK	Vurderes efter 1 år. Godkendes ved afslutning af modul 1
FIM-7	Varetage ambulatoriefunktion	Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål nr. 1	Opsøge feedback Identificere gode rollemodeller	360 graders evaluering Casebaseret diskussion	Vurderes efter 1 år. Godkendes ved afslutning af modul 1
FIM-8	Sikre den gode udskrivelse	Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, Medicinsk ekspert I samarbejde med det tværfaglige team sikre adækvat plan (plejeforanstaltninger, genoptræning, udredning) for patient, der udskrives. Formidle planen, således at det er	Læsning af journaler, refleksion over patientforløb i forbindelse med epikrise skrivning, træne epikrise-skrivning	Audit af egne udskrivelsesnotater/ epikriser Hjælpekema: auditskema FIM8, LINK	Vurderes efter 1 år. Godkendes ved afslutning af modul 1

		klart for patient, hjemmepleje, praktiserende læge og evt. ambulatorielæge, hvad formål og plan for det ambulante forløb er.	Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau		
FIM-9	Udviser vilje og evne til kontinuerligt at opsøge ny viden, vurdere og udvikle egen ekspertise samt bidrage til udvikling af andre og faget generelt.	Akademiker, Professionel • Med rutine kunne anvende databaser, fx Pubmed, videnskabeligt bibliotek eller andre tilgange til en evidensbaseret litteratursøgning • Formidle et videnskabeligt budskab til kolleger og andet personale ved hjælp af forskellige hjælpemidler som overhead, grafiske IT-programmer og lign. • Angive struktur i en præsentation I vagtfunktion, på stuegang eller i ambulatoriet: • Identificere faglige problemstillinger som kræver personlige studier (lærebøger, litteratursøgning, guidelines mv.) • Identificere faglige problemstillinger som kræver kvalitetssikring, herunder gældende retningslinjer og videnskabelig evidens • Problematisere, kondensere og fremlægge en sygehistorie	Afdelingsundervisning Udarbejde EBM-opgave og fremlægge resultaterne heraf Refleksion over og diskussion af arbejdsfunktioner sammen med daglig klinisk vejleder	Bedømmelse af opgave og præsentation. Kompetencekort FIM9 til brug for vurderingen, LINK Kompetencekort til brug ved stuegang FIM6, LINK	Vurderes efter 1. og 3. år Endelig godkendelse i løbet af modul 3

CHECKLISTE

DE SPECIALESPECIFIKKE KOMPETENCER FOR INTERN MEDICIN:NEFROLOGI

Efter endt uddannelse skal den uddannelsessøgende selvstændigt, på specialistniveau, kunne:

Specialespecifikke kompetencer Nefrologi			Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderings-metode(r) obligatorisk(e)	Hvor/hvornår godkende
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)			
N1	Elektrolyt- og syrebaseforstyrrelser	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker Redegøre for: • Hyper- og hypokaliæmi • Hyper- og hyponatriæmi • Hyper- og hypokalkæmi • Hypomagnesiæmi • Hyper- og hypofosfataemi • Metabolisk acidose og alkalose	Kursus i nyrefysiologi Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 1 med hensyntagen til placering af kursus i nyrefysiologi
N2	Akut nyreinsufficiens (AKI, acute kidney injury)	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder og kommunikator Redegøre for: • Akut diagnostik (herunder selvstændig UL af nyrer og urinveje) • Akut debut af kronisk nyresvigt • Medicinjustering Behandle • Udløsende årsag • Forstyrrelser i væske-, elektrolyt- og syre/basebalancen Vurdere: • Til/fravalg af akut dialyse/plasmaferese evt. i samarbejde med anæstesiolog og/eller andre specialer.	Kursus i nyrefysiologi. Kursus i dialysebehandling og plasmaferese Kursus i akut og kronisk glomerulonefrit samt HUS og TTP Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendte kurser Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 1 og 2 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser og kan endeligt godkendes i 3. eller 4. år

N3	Kronisk nyreinsufficiens	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder, kommunikator og sundhedsfremmer Redegøre for: • Rekommandationerne for henvisning til nefrologisk udredning ud fra eGFR. • Udredning og behandling af grundsygdom • Rådgivning og vejledning ved arveligt betinget nyresygdom • Rådgivning, vejledning, udredning og behandling af patienter med behov for renal erstatningsterapi (dialyse og/eller transplantation) • Rådgivning, vejledning og behandling af patienter der fravælger eller ikke tilbydes renal erstatningsterapi (MMU = Maksimal Medicinsk Uræmibehandling) • Rådgivning og vejledning om patientens sociale rettigheder, patientforeninger m.v.	Kursus: Akut og kronisk glomerulonephritis, HUS og TTP. Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 1 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser.
N4	Forstyrrelser i kalkstofskiftet ved uræmi	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder, kommunikator, administrator/leder og sundhedsfremmer Redegøre for: • Diagnostik og behandling af sekundære hyperparathyreoidisme ved forskellige stadier af kronisk uræmi • Indikation for parathyreoidektomi • Differentialdiagnostiske overvejelser og henvisning til endokrinologer ved primær hyperparathyreoidisme • Diætisk vejledning og henvisning til diætist • Indikation, effekt og bivirkning af fosfatbinder, D-vitamin analoger og calcimimetika	Kursus: Akut og kronisk glomerulonephritis, HUS og TTP Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort Kompetencekort til direkte observation af gennemgang i dialyseafsnit	Kompetencen erhverves primært på modul 1 og 2 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser og kan endeligt godkendes i 3. eller 4. år
N5	Renal anæmi	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder, kommunikator, administrator/leder og sundhedsfremmer Redegøre for:	Kursus Akut og kronisk glomerulonephritis, HUS og TTP Selvstudier	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 1 under hensyntagen til placering af de til

		• Behandlingsmål • Indikation, effekt og bivirkninger af erythropoietin-behandling • Indikation, effekt og bivirkninger af peroralt og intravenøst administreret jern • Indikation, komplikationer herunder risiko for immunisering, samt etiske aspekter ved blodtransfusion	Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Kompetencekort til direkte observation af gennemgang i dialyseafsnit	kompetencen hørende obligatoriske kurser.
N6	Hypertension	Rollen som medicinsk ekspert, samarbejder, professionel, akademiker, kommunikator, leder/administrator og sundhedsfremmer Redegøre for: • Udredning af sekundær hypertension (klinisk fysiologiske, radiologiske og klinisk biokemiske undersøgelser) • Behandlingsmål • Akut behandling af hypertension herunder hypertensiv krise Varetage: • Ambulante patientforløb med udredning og behandling (medicinsk og invasiv (henvisning til renal denervation)) • Behandling af hypertension i forbindelse med graviditet og fødsel, herunder præeklamsi/HELLP-syndrom • Forebyggelse og behandling af evt. sekundære organskader i samarbejde med andre specialer	Kursus i sekundær og kompliceret primær arteriel hypertension Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort Kompetencekort til direkte observation af gennemgang i dialyseafsnit	Kompetencen erhverves på modul 1 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser.
N7	Proteinuri og hæmaturi	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker og kommunikator • Redegøre for: rekommandationerne for henvisning til nefrologisk udredning ud fra graden af proteinuri • Initial diagnostik og behandling, herunder nefrotisk syndrom • Indikation for udførelse af, og risiko ved akut og elektiv nyrebiopsi. • Information om akut og elektiv nyrebiopsi.	Kursus i akut og kronisk glomerulonefritis, HUS og TTP. Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 1 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser

		Være i stand til at: • Erkende og behandle komplikationerne til den iværksatte behandling. • Varetage ambulante patientforløb i forbindelse med udredning, behandling og efterkontrol, herunder overveje henvisning til urologisk afdeling.			
N8	Glomerulopatii	Rollen som medicinsk ekspert, akademiker, professionel og kommunikator. Redegøre for: • Akut diagnostik, herunder selvstændigt udføre UL af nyrerne med henblik på vurdering af nyrestørrelse. • Indikation/kontraindikation for nyrebiopsi, være fortrolig med proceduren og kunne informere om forholdsregler, risici og komplikationer. • Vurdering af resultat af udredningsprogram, herunder nyrebiopsi og serologiske svar. • Behandling, herunder informere om og gennemføre immunsuppressiv behandling/plasmaferese. • Ethiske problemstillinger ved immunsuppressiv behandling, herunder rådgive ved graviditet og sæddeponering Varetage • Ambulante patientforløb i forbindelse med udredning, behandling og efterkontrol.	Kursus i akut og kronisk glomerulonefritis, HUS og TTP. Kursus i nyrefysiologi. Fokuseret ophold mhp nyrebiopsi og plasmaferese, hvis dette ikke varetages i egen afdeling. Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 2 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser
N9	Interstitiel nefropati	Rollen som medicinsk ekspert, akademiker, professionel og kommunikator. Redegøre for: • Behandling af udløsende årsag og forstyrrelser i væske-, elektrolyt- og syre/basebalancen ved akut interstitiel nefropati • Indikation/kontraindikation for nyrebiopsi, være fortrolig med proceduren og kunne informere om forholdsregler, risici og komplikationer.	Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 2

		- Vurdering af resultat af udredningsprogram, herunder nyrebiopsi og parakliniske undersøgelser. - Iværksættelse af behandling, herunder indlede og informere om immunsuppressiv behandling.			
N10	Urinvejsinfektioner	Rollen som medicinsk ekspert, akademiker, professionel Have kendskab til: - urinvejsinfektioner relateret til nefrologiske problemstillinger, herunder ved cystenyre eller nyretransplanteret patient Redegøre for: - Akut diagnostik og behandling - Parakliniske fund - Udredning og behandling af udløsende faktorer - evt. forebyggende behandling	Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 1
N11	Forgiftning	Rollen som medicinsk ekspert, samarbejder, akademiker, professionel Iværksætte - Den initiale diagnostik og behandling, herunder varetage væske- og elektrolytterapi samt ved behov akut dialyse - Relevante toksikologisk undersøgelser - Specifik og relevant antidot ved forgiftningstilstande Kende til - Lovgrundlaget for tvangsbehandling	Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 2
N12	Akut og kronisk dialysebehandling	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder, kommunikator, administrator/leder og sundhedsfremmer Redegøre for - behov for akut og kronisk renal erstatningsterapi, herunder have kendskab til dialysebehandling af børn - valg af dialyseform i center (center HD inkl. limited care/self care) eller hjemme (HD eller PD)	Kursus i dialysebehandling og plasmaferese Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort Kompetencekort til direkte observation af gennemgang i dialyseafsnit	Kompetencen erhverves på modul 1 og 2 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser og kan endeligt godkendes i 3. eller 4. år

		- komplikationer til renal erstatningsterapi og forebyggelse heraf Iværksætte - akut renal erstatningsterapi - kronisk erstatningsterapi, specifikt valg af tidspunkt for dialysestart, mulighed for udgående dialyse, valg af dialysemodalitet og adgangsvej Varetage: - ambulante forløb for patienter i hjemmedialyse (PD og HD), både i planlægningsfasen og ved efterkontrol - Afslutning af dialyseforløb og planlægge terminal pleje sammen med pårørende og andre personalegrupper - Rådgivning og vejledning om sociale rettigheder, patientforeninger, rejse/gæstedialyse m.m. Vurdere - dialysekvalitet			
N13	Hæmodialyse – princip, teknik og komplikationer	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder, kommunikator, administrator/leder og sundhedsfremmer Redegøre for - principperne for hæmodialyse, hæmofiltration, hæmodiafiltration og kontinuerlig behandling (CVVHDF, CVVF, CVVHD) - etablering af hæmodialyse adgangsveje - hæmodialyseapparat (herunder sterilisation/desinfektion), dialysefiltre og dialysat (herunder koncentration af calcium og bikarbonat) samt dialysevandskvalitet - antikoagulation, natrium- og ultrafiltrationsprofilering, arterie- og venetryk, dialysat-, blod- og access-flow samt recirkulation Kunne varetage:	Fokuseret ophold: observere anlæggelse af AV- fistel og tunneleret dialysekateter Kursus i dialysebehandling og plasmaferese Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort Kompetencekort til direkte observation af gennemgang i dialyseafsnit	Kompetencen erhverves på modul 3 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser

		• information og vejledning til patienter før etablering af dialyseadgangsvej • primær vurdering af mulighed for etablering af nativ arteriovenøs dialysefistel og henvise til kirurg • Diagnostisering og henvisning til radiolog/kirurg/anæstesiolog ved access-problemer, herunder infektioner, og foretage relevant behandling • komplikationer til hæmodialyse/hæmodiafiltration/hæmofiltration, herunder blodtryksfald og kramper. • Forebyggelse af komplikationer			
N14	Peritonealdialyse – princip, teknik og komplikationer	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder, kommunikator, administrator/leder og sundhedsfremmer Redegøre for • principperne for IPD, CAPD og APD • anlæggelse og typer af dialysekatetre, tilkoblingssystemer, dialysevæsker og –maskiner • forløb/prognose Kunne varetage • information og vejledning til patienter før etablering af peritonealdialysekateter • Udredning og behandle komplikationer til behandlingen, herunder peritonitis, hydrerings- og ernæringsproblemer	Fokuseret ophold hvis der ikke anlægges P-dialysekateter i egen afdeling Kursus i dialysebehandling og plasmaferese Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort Kompetencekort til direkte observation af gennemgang i dialyseafsnit	Kompetencen erhverves på modul 3 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser
N15	Plasmaferese	Rollen som medicinsk ekspert, samarbejder, professionel, akademiker • Redegøre for behandlingsprincip • Have kendskab til de tekniske forhold • Kunne stille renal indikation for behandlingen og have kendskab til andre indikationer • Kunne iværksætte behandlingen, herunder de tekniske ordinationer, hyppighed og omfang	Kursus i dialysebehandling og plasmaferese Fokuseret ophold mhp plasmaferese, hvis dette ikke varetages i egen afdeling. Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 2 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser

		Kende og behandle akutte komplikationer, herunder hypocalcæmi			
N16	Nyretransplantation	Rollen som medicinsk ekspert, samarbejder, professionel, akademiker Redegøre for - Basal transplantationsimmunologi - Transplantation, herunder særlige problematikker ved transplantation af børn - Den immunologiske behandling, herunder screening for bivirkning - Udredning af levende donorer - Etiske aspekter Gennemføre - Akut transplantationsforløb ud over det kirurgiske indgreb - Prætransplantationsudredning, herunder samtale inklusive information om behandling og risici ved anvendelse af immunsupprimerende behandling, samt mulighed for levende donation, herunder brug af immunadsorption ved f. eks. non ABO-kompatibel donor - Udredning og behandling af akutte og kroniske komplikationer, herunder rejektion, infektioner og malign sygdom; herunder lymfoproliferativ sygdom. - Ambulant opfølgning og behandling af donor og recipient Udføre - UL af graftnyre mhp. vurdering af størrelse, afløbsforhold og vaskularisering	Kursus i immunologi og transplantation Kursus i nyrefysiologi Fokuseret ophold klinisk immunologisk og transplantationskirurgisk afdeling Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Godkendt kursus Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 2 under hensyntagen til placering af de til kompetencen hørende obligatoriske kurser
N17	Urologiske problemstillinger	Rollen som medicinsk ekspert, samarbejder, professionel, akademiker Redegøre for Diagnostik, udredning og behandling af nefrolithiasis Vurdere indikation, risici og komplikationer ved	Fokuseret ophold urologisk afdeling Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog	Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 3

		• Urologiske undersøgelser • Urodynamiske undersøgelser • Nefrektomi • Aflastende indgreb (KAD, JJ-kateter, nefrostomi)			
N18	Diabetes	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder, sundhedsfremmer • Redegøre for diabetisk nyresygdom • Diagnosticere diabetes og diabetisk nyresygdom • Behandle akut hypo- og hyperglykæmi, herunder diabetisk ketoacidose hos patienter med anuri • Vurdere og justere igangværende glykæmisk kontrol, herunder hos patienter ved indledning af dialysebehandling • Varetage progressionshæmmende behandling ved diabetisk nyresygdom • Diagnosticere, udrede og behandle sendiabetiske komplikationer, herunder henvise til andre specialer	Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 1
N19	Hæmatologi	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder • Redegøre for de nefrologiske problemstillinger, der knytter sig til tilstandene amyloidose, myelomatose, tumorlyse samt TTP/HUS • Have kendskab til patofysiologien for amyloidose, myelomatose, tumorlyse samt TTP/HUS • Have kendskab til komplikationerne og forventede bivirkninger ved den initiale hæmatologiske behandling • Kunne stille indikationen for behandlingen med dialyse / plasmaferese samt varetage væsketerapi. • Kunne diagnosticere TTP/HUS, identificere udløsende årsag og informere om behandlingen.	Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 2

		Kunne varetage diagnostik og behandling samt håndtere komplikationer ved den nefrologiske behandling			
N20	Kardiologiske problemstillinger	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, sundhedsfremmer, samarbejder. Redegøre for: - Patofysiologien ved hjertesygdom hos den nefrologiske patient. - Begrebet revers epidemiologi og dets betydning i eksempelvis hæmodialysepopulationen - Modificerbare risikofaktorer hos den nefrologiske patient med svær nyreinsufficiens. Kunne udføre: - Diagnostik, visitation og behandling af akut koronar syndrom hos patienter med nedsat nyrefunktion - Diagnosticere, visitere og behandle hæmodialysepatienter med formodet endocarditis, herunder tage stilling til evt. seponering af dialyseadgangsveje - Diagnostik og behandling af hjertesvigt hos dialysepatienten, herunder justering af medicinen og dialysebehandlingen - Rådgivning om problemstillinger vedr. hjertesygdom i forbindelse med kronisk nyreinsufficiens, herunder motion og rygeafvænning Kunne vurdere: - Indikation/kontraindikation for KAG/PCI, CT/MR med anvendelse af kontrast	Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 3
N21	Farmakoterapi	Rollen som medicinsk ekspert, professionel, akademiker, samarbejder - Forholde sig kritisk til igangværende medikamentel behandling - Have kendskab til farmakokinetiske og farmakodynamiske forhold ved nyreinsufficiens, som kan nødvendiggøre medicinjusteringer	Selvstudier Mesterlære Læringsdagbog Formidling og undervisning	Casebaseret diskussion med brug af generisk kompetencekort	Kompetencen erhverves på modul 3

		• Ud fra anamnesen vurdere graden af medikamentelt betinget nefrotoksicitet som årsag til nyreinsufficiens • Foretage medicinjustering ud fra kendskab til nyrefunktion og lægemidlets elimineringsprofil/nefrotoxicitet			
--	--	---	--	--	--

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted

Modul 1 og 3: Medicinsk afdeling, nefrologisk afsnit, Holbæk Sygehus

Læringsmetoder

Klinisk arbejde, vejledning og feedback

Mesterlære bygger på et arbejdsbaseret fællesskab, hvor den mindre erfarne arbejder sammen med den mere erfarne og lærer igennem iagttagelse af andres arbejde, opsøgning af gode rollemodeller samt via refleksion og diskussion. Alle kliniske situationer kan i fornødent omfang udnyttes til uddannelsesmæssige formål. Ved oplæring i diagnostik og behandlingsprocedurer sker der struktureret oplæring og supervision fra mere erfarne kolleger. Det er vigtigt at være opsøgende og udnytte de mange læringssituationer bl.a. ved at efterspørge feedback.

Stuegang, vejledning og feedback

Samarbejde med andre faggrupper er et væsentligt element i uddannelsen. Det forventes at den uddannelsessøgende diskuterer patientforløb med de kliniske vejledere, der er tilknyttet afdelingen og aktivt deltager i såvel de tværfaglige som de monofaglige konferencer. Der vil ved stuegangfunktion være god mulighed for struktureret observation ligesom der i forbindelse med både stuegangsnotater som epikrise skrivning vil være mulighed for refleksion at et givent forløb samt feedback fra speciallæge i afdelingen.

Mundtlig præsentation og feedback

Aktiv deltagelse i afdelingens kliniske konferencer har stor betydning i læringsprocessen. Under ansættelsen fremlægges casebaseret og/eller teoretisk undervisning samt EBM opgave. Feedback gives af de tilstedeværende kliniske vejledere og/eller hovedvejlederen. Mundtlig fremlæggelse af kliniske problemstillinger med mulighed for umiddelbar mundtlig feedback opøves ved afdelingens konferencer, både efter vagt samt i forbindelse med stuegang, tilsyn mm.

Kursus

Flere kompetencemål opnås delvist via kursusdeltagelse i både generelle og specialespecifikke kurser.

Andre specialer

I løbet af modul 1 vil 12 måneder foregå som ansættelse i andre medicinske specialer. Her vil kompetencer i den fælles intern medicinske grunduddannelse, der ikke kan opnås på nefrologisk afsnit kunne opnås. Tilknytningen til andre specialer vil blive arrangeret af UAO i samarbejde med den uddannelsessøgende.

Selvstudium

Det er nødvendigt at uddannelseslægen ved selvstudier tilegner sig teoretisk viden. Det er vigtigt at være orienteret i afdelingens instrukser og løbende læse faglitteratur, både indenfor afdelingens hovedfunktioner og områder, der dækker de øvrige minimumskompetencer.

Holbæk Sygehus har et stort bibliotek, der råder over en større mængde faglitteratur, såvel i bogform som elektronisk. Planlægning af selvstudium kan med fordel indarbejdes i den individuelle uddannelsesplan.

Holbæk Sygehus har fri adgang til det amerikanske kompendium UpToDate.

Selvstudiet kan eventuelt udmunde i revision af eller udarbejdelse af instruks i afdelingen.

Kompetencevurderingsmetoder

Kompetencevurdering skal gennemføres løbende i forbindelse med det kliniske arbejde og godkendelse af de fleste delmål under medicinsk ekspert rolle kræver, at man kan fremvise generisk kompetencekort udarbejdet på basis af case baseret diskussion med refleksion og dokumenteret klinisk funktion fra stuegang, vagtarbejde eller ambulatorium. Ved vurderingen af andre kompetencer anvendes f.eks. audit, 360° feedback eller specifikke kompetencekort. 360° feedback afholdes senest midtvejs i både modul 1, 2 og 3 med svar til vejleder og umiddelbart efterfulgt af skriftlig handleplan, der kan efterspørges i resten af uddannelsesforløbet.

Afdelingen er velegnet til opnåelse af de i målbeskrivelsen anførte kompetencer. Alle læger, der er et niveau over den uddannelsessøgende, fungerer i det daglige som kliniske vejledere og kan efter uddelegering fra den UAO kompetencevurdere og attestere opnåelse af delkompetencer. I alle funktioner er der dagligt speciallæger tilstede, der kan supervisere og vejlede den uddannelsessøgende.

Erhvervelsen af kompetencer afhænger i høj grad af den enkelte uddannelsessøgende læges motivation, interesse og engagement i faget. Uddannelseslægen har ansvar for løbende at tage initiativ til kompetencevurdering ved de daglige kliniske vejledere med dokumentation i logbog, hvor delmål kan erhverves i forbindelse med det daglige kliniske arbejde.

Modul 2: Nefrologisk afdeling P, Rigshospitalet

Lærings og kompetencevurderingsmetoderne bygger på de samme elementer som omtalt ovenfor - herunder mesterlære ved arbejdet sammen med de mange speciallæger i nefrologi i afdelingen, tværfagligt samarbejde med andre faggrupper inkl. deltagelse i tavlestuegang og ved stuegang. Mundtlig fremlæggelse og diskussion af kliniske problemstillinger ved konferencer samt refleksion over den opnåede feedback.

Deltagelse i de udbudte tværfaglige og nefrologiske internmedicinske kurser, samt fokuserede ophold på urologisk, karkirurgisk og anæstesiologisk afdeling, samt på vævstypelaboratoriet .

Den nødvendige forberedelse til såvel det kliniske arbejde og kurser indebærer selvstudium. Her kan anvendes internmedicinske og nefrologiske lærebøger (danske og udenlandske) samt udnyttelse af mulighed for gratis adgang til internationale fagtidsskrifter via RH's intranet.

3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning

Specialespecifikke kurser

Disse er nationale og er beskrevet i målbeskrivelsen og organiseres via Dansk Nefrologisk Selskab.

Generelle kurser

De generelle kurser er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Kurserne udmøntes og planlægges hovedsageligt regionalt, af det regionale videreuddannelsessekretariat og af Sundhedsstyrelsen.

Forskningstræning

De regionale følgegrupper/uddannelsesudvalg/-råd udarbejder i samarbejde med den postgraduate kliniske lektor en oversigt over forskningstræning, som findes på det regionale videreuddannelsessekretariats hjemmeside.

Det tilstræbes, at kursus i forskningstræning, som udbydes fra Uddannelsessekretariatet, gennemføres i 2. år af HU-forløbet. Kurserne er annonceret på Sekretariatets hjemmeside og på DNS hjemmeside.

Der kan udpeges en selvstændig vejleder for forskningstræningen.

Det tilstræbes at den praktiske forskningstræning gennemføres i 3-5. år af hoveduddannelsen, dog således at forskningstræningen er afsluttet mindst ½ år før HU-forløbet er afsluttet.

Den praktiske forskningstræning kan foregå i form af engagement i forskningsprojekt, herunder protokolarbejde, som arbejde med en retrospektiv opgørelse eller en kasuistik, i form af instruksarbejde, i form af litteratursøgningsarbejde eller som anden relevant aktivitet.

Der kan findes yderligere information på *Retsinformation.dk* under emnet "Forskningstræning".

Der henvises desuden til den generelle uddannelsesplan for hoveduddannelse i intern medicin: nefrologi på Holbæk Sygehus.

4. Uddannelsesvejledning

Under ansættelsen **skal** der tilbydes uddannelsesvejledning som anført i målbeskrivelsen (www.sst.dk)

Modul 1 og 3: Medicinsk afdeling, nefrologi, Holbæk Sygehus.

Organisering af den lægelige videreuddannelse.

Den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO) har det daglige ansvar for at den lægelige videreuddannelse i afdelingen fungerer, med reference til afdelingsledelsen.

UAO tilbyder sin deltagelse i vejledersamtaler, og er ellers til rådighed for at hjælpe med afklaring af spørgsmål i forhold til uddannelsen, og hvor et uddannelsesforløb ikke forløber efter hensigten.

Forud for ansættelsens start tilsendes information om afdelingen, det obligatoriske introduktionsprogram samt navn på hovedvejleder, der vil afholde alle vejledersamtaler.

Hvert speciale har tilknyttet en specialevejleder, som står for den overordnede vejledning i det enkelte speciale.

Hovedvejlederen vil være speciallæge i intern medicin:nefrologi og har til opgave at sikre et optimalt uddannelsesforløb med hensigtsmæssig kompetenceerhvervelse. Alle hovedvejledere har godkendt vejlederkursus.

Alle speciallæger i afdelingen fungerer som kliniske daglige vejledere og kan godkende kompetencer.

Introduktionsprogram samt struktur for afdelingen inklusiv information om vagtafvikling, konferencer og undervisning og den generelle uddannelsesplan for hoveduddannelsen i intern medicin:nefrologi for Holbæk Sygehus fremsendes til den uddannelsessøgende i god tid for ansættelsens start.

Rammer for uddannelsesvejledning samt udarbejdelse af uddannelsesplan

Introduktionssamtalen skal afholdes senest 4 uger efter ansættelsens start. Ved samtalen gennemgås uddannelsesprogrammet i sin helhed og der aftales rammer for den uddannelsesplan, som den uddannelsessøgende efter samtalen udfærdiger og hovedvejleder godkender.

Herefter afholdes justeringssamtaler efter behov. Det anbefales at afholde formelle vejledersamtaler med hovedvejleder mindst hver 3. måned, hvor uddannelsesplanen justeres og revideres. Alle vejlederamtaler afsluttes med at aftale tid og sted for næste vejledersamtale.

Der er skemasat tid til vejledersamtaler hver måned, se afsnittets arbejdsplan.

Til brug for samtalerne findes en skabelon, der kan anvendes. Denne vil blive tilsendt den uddannelsessøgende forud for ansættelsens start.

UAO skal have tilsendt referat af alle vejlederamtaler samt uddannelsesplan til gennemsyn og arkivering.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Uanset hvilken funktion den uddannelsessøgende læge arbejder i vil der være en speciallæge som klinisk vejleder.

Der vil i arbejdstilrettelæggelsen i videst muligt omfang blive taget hensyn til uddannelsesmæssige forhold med udgangspunkt i hvilke fokusområder den uddannelsessøgende har i uddannelsesplanen på det pågældende tidspunkt.

Under opholdet i Modul 2: på Nefrologisk Klinik P, Rigshospitalet gælder de samme overordnede principper for vejledning i den lægelige videreuddannelse.

Der udsendes intramateriale og arrangeres et introduktionsprogram i forbindelse med ansættelsen i hoveduddannelsestilling.

Ved samtale med UAO gøres status over den hidtidige gennemgåede uddannelse. Der udpeges en hovedvejleder for opholdet under hensyn til evt. specielle interesser hos den uddannelsessøgende.

Der er samtidig ansat omtrent 10 læger i nefrologisk hoveduddannelse i modul 2 på Nefrologisk Klinik P. Der udarbejdes derfor løbende et skema for afsnitstilknytning for læger i hoveduddannelse et halvt år ad gangen, så alle kommer igennem tilknytning til generelt nefrologisk sengeafsnit, nyretransplantationsafsnit, ambulatorium og dialyseafsnit. Alle oplæres desuden i nefrologisk tilsynsfunktion.

Rammerne for samtaler med vejleder er de samme som nævnt ovenfor. Der er generelt rigelig mulighed for at træne de specialespecifikke kompetencer. Uddannelsesplanerne skal løbende indsendes til UAO

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse, at de regionale råd for lægers videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (kap 1, § 2). Til løsning af denne opgave har Rådet flere redskaber. Evaluer.dk, der er de uddannelsessøgendes evalueringer af de enkelte afdelinger samt inspektorrapporter.

5.1 Evaluer.dk

Alle ansættelsesforløb, som den uddannelsessøgende læge deltager i, skal evalueres i www.evaluer.dk

Bekendtgørelsen om uddannelse af speciallæger stiller krav om, at uddannelsessøgendelægers evalueringer af uddannelsesstederne skal offentliggøres, hvilket i anonymiseret form ligeledes sker på www.evaluer.dk

Den enkelte uddannelsessøgende skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold via www.evaluer.dk, hvortil den uddannelsessøgende ved uddannelsesstart tilsendt et log-in fra videreuddannelsessekretariatet.

Alle uddannelsessøgende lægers evalueringer af uddannelsesstederne kan følges via www.evaluer.dk.

Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentlig tilgængelig. Den evaluerede afdelings uddannelsesansvarlige overlæge modtager alle enkeltevalueringer og har adgang til prosateksten om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.2 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen står for inspektorordningen og udsender regelmæssigt inspektorer ud til alle uddannelsesgivende afdelinger. Alle besøg udmunder i en inspektorrapport.

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2016 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2 § 7) at disse løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger.

Inspektorrapporterne fremlægges løbende i det regionale råd for lægers videreuddannelse, der via den postgraduate kliniske lektor i det pågældende speciale, følger op på inspektorrapportens konklusioner og anbefalinger i samarbejde med ledelserne på afdelingerne og de uddannelsesansvarlige overlæger.

5.3 Det regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg for intern medicin:nefrologi

Har blandt andet til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Region Øst, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse i specialet. Dette indbefatter løbende drøftelse af evalueringer fra evaluer.dk og inspektorrapporter.

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted:

www.regionsjaelland.dk/holbæk samt www.rigshospitalet.dk

Postgraduat klinisk lektor for intern medicin: Nefrologi

Oversigt over PKL i Regions Øst findes på www.laegeuddannelsen.dk

Specialeselskabets hjemmeside

www.nephrology.dk

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning: www.laeger.dk